

פני שבת

י"ד ע"י איחוד חבורות האברכים 'צוותא'
להג' שבת קודש 'בעילו חמדתו' בראשות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פרשת ויקהל פקודי - החודש הבעל"ט

בס"ד, ערש"ק פרשת תצוה - זכור תשפ"ג | גילויין ב'

פני הדברים

דבר 'צוותא'

בחמימות"א תליא מילתא

צועד אדם בדרכו, רוחות עזות מנשבות והקור נרגש היטב בעצמותיו, ובעוד האיש מנסה לשלב את ידיו לחכסם זו בזו להפיג צינתו במעט, והנה ארובות השמים נפתחו וגשם עז יתך ארצה, האיש אינו יודע את נפשו, הוא אינו מצליח להתגונן מהקור והגשם, ובצר לו נושא את כפיו השמימה, וצועק בקולו, אנה ה' הושיעה נא, פתח שערי שמים לתפילתי ונעל אותם מהמטרת גשמים עוד, כי צר לי מאד ובאו מים עד נפש. אך לנגדו עומד הכהן הגדול בהיכל בעצם היום הקדוש, ובתוך תפילתו הקצרה כולל את התפילה הבאה, 'ואל יכנסו לפניך תפילת עובדי דרכים בענין הגשמים...' למה, מדוע, מה חטא אומלל זה, ומפני מה לא תתקבל תפילתו. 'הכנס הביתה' נאמר לאותו הלך, בקש לעצמך מחסה ומסתור מקור ורוח, בעמדך ברחוב חשוף לרוחות וגשמים אל תחשוב כי בתפילה לבדה תהיה תקנתך, כי לא מחכמה שאלת על זאת. עזור לעצמך! שב על יד התנור והתחמם לאורו!

*

עתה כבר תדע אחי מה תעשה ביום קור, אם תרגיש שצינה אחזה בך ובאה בעצמותיך, קור עז המתבטא היטב בלשון קדשו של רבינו הק' האהבת שלום בספרו הק' בפרשת זכור שנקרא בשבת קודש בעז"ה (פרשת כי תצא ד"ה זכור), בזה הלשון: **דהנה אנו וראין ברבת בני עמינו שבאם יתלהב לבם לגשת אל התורה ואל העבודה וכו', ובפרט לאהבת צדיקים אמיתיים ואהבת חסידים ואנשי מעשה, ובפרט בענין לכתת רגליהם בדרך לילך אל הצדיקים אמיתיים, איז יכנסו בתוכם צינן וקירור והתרשלות ועייפות ועצלות, והסבה הגורמת לזה הכל הוא מצד העדר מחיית עמלק שהוא היצר הרע וכו'. ועדיין הוא מרקד בינינו, והש"ת יעזרינו במהרה למחותו אמן כן יהי רצון, וד"ל, עכ"ל**. אך, כבר מוגן אתה היטב מצינה זאת המאיימת לתקוף אותך בעודך בדרך, אשר קרך בדרך, באין לך מגן ומחסה לעורך להתגונן מפני הקור החודר. כי כשתרגיש שזאת הצינה - העצה כבר ידועה לך, לא עוד בכי ומספד ונסיון כושל לשפשף את הידים ולכסותם בכפפה, לך עמי בא בחדריך, שב תחת התנור והתחמם לאורו. שא את רגליך והכן צעדיך לקראת שבת קודש הקרבה ובאה, אז, בצילו הגדול של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ובהתאספות ידידים ורעים אברכי אנ"ש מכל מקומות מושבותיהם, תתחמם ותובער, נפשך תואר באור יקרות ותתלהב בלהבת אש קודש, ותחת 'אשר קרך בדרך', יקוים בך 'אשרי תמימי דרך'.

אל (12)

פניהם איש אל אחיו

אחדות וחבורות

הר"ד זלמן ליבוביץ הי"ד, ראש חבורה ברמת ויזניץ

עם סגולה תועלת החבורה וההתקשרות לצדיק

בבואנו להבין את מעלת החבורה, איזה צורך יש לנו בזה ומה היא מוסיפה לנו בעבודת הש"ת, וגם לבאר ענין ההתקשרות להצדיק, ראוי להקדים את אשר אמר להם הקב"ה לישראל (שמות יט, ה) והייתם לי סגולה מכל העמים, ומפרש בספר הק' דגל מחנה אפרים (פרשת יתרו) הרמז בזה, שיהיו ישראל נאחזים באגודה אחת ויהיה להם אחדות זה עם זה, כי יש ב' בחינות: 'סגול' (היינו ניקוד סגול) ו'סגולתא' (היינו סגול מטעמי המקרא), והחילוק ביניהם הוא, דסגול הוא ב' נקודות למטה ונקודה מתחתם למטה כזה סגול, וסגולתא הוא ב' נקודות למעלה ונקודה מעליהם למעלה, ובין כך ובין כך צריך כל אחד מהנקודות לחבירו אף להנקודה שנכתבה למטה הימנה (כלומר שמי שהוא פחות מחבירו הוא נצרך למי שלמעלה הימנו וגם מי שהוא יותר מחבירו ובמעלה גדולה ממנו הוא צריך למי שלמעלה הימנו).

ומשל על זה הוא מחשבונם שיש נקודה הנקרא נול (היינו מספר אפס), שהוא בעצמו אינו מראה על שום חשבון כלל, רק שהוא מועיל בהצטרף למספר אחר לעשות מאחדות לעשיריות ומעשיריות למאות וכו' (וכ"ה ברש"י ש"ש קידושין לב: תוד"ה מאי שנא), נמצא שבהוספת נקודה אחת אף שאינו כלום בעצמו, עם כל זה מועיל לכל הבא אחריו לתוספת מרובה למאות ולאלפים ולרבבות. כן הוא הנמשל עם בני ישראל, שטוב להם שיהיו נאחדים תמיד יחד בחבורה אחת ואז אף אותם שהם פחותים במעלה מועילים לחבריהם להתקדש בקדושה יתירה ולהשיג יותר במושכלות בתוספת מרובה כמשל הנ"ל, וכשהם מתאחדים למטה אז גורמים שיתאחד שורשם גם כן למעלה, והוא שמרמז 'הייתם לי סגולה' היינו שתהיו בבחינת סגול וסגולתא שהעליון צריך לתחתון ממנו והתחתון צריך לעליון ממנו, כן אתם תהיו נאגדים תמיד באגודה אחת ואז יתאחדו גם כן שורשם, וזהו והייתם לי דייקא סגולה היינו שגם בעולם העליון תהיו סגולה כשתהיו למטה באחדות אחד, עכ"ד.

העולה מזה שאף שצריך האדם לידע כי הוא עדיין בפתח העבודה ולא בא עדיין לתוך הקדושה, ועבודתו עדיין כאפס וכאין כנגד גדלות הבורא, וכמו שפירשו הספרים הק' (ראה אהב ישראל ותפארת שלמה) הכתוב (בראשית יח, א) והוא יושב פתח האהל חכם היום, שהיה אברהם אבינו ע"ה תמיד בעיני עצמו כיושב פתח אהל העבודה ועדיין לא נכנס בתוכו, אולם כל זה נאמר רק כשאדם מביט על מעשיו שלו לבדו והוא מספר קטן בלבד, אבל בהתחברות עם שאר בני ישראל בחבורה אחת נכפל מדרגתו למאות ולאלפים ולרבבות, וכשתמצא לומר, תראה כי דברים קדושים אלו הם העיקר ושורש כל ענין החבורות, הגם שיש בהם כמה מעלות טובות בגשמיות וברוחניות, מכל מקום ענין זה מבטא את החוט המקיף בין כל המעלות כולן, כי בהיות אחד יושב לבדו ועובד את בוראו כפי מדרגתו והשגתו, איז גם אם ישתדל בכל כוחותיו ואף יתעלה בעבודתו עוד למעלה מכוחותיו, יש לו לחשוש שמא עדיין לא יערכו מעשיו למעלה כי אם באפס מה, בעבור שהוא לבדו אינו נחשב ליותר מאפס ואין, וכל עבודתו כמעט כלא נחשבה. לא כן כאשר יתחבר עם שאר בני ישראל, בחבורה אחת של אברכים יראי הש"ת המבקשים כולם יחד לעבוד את הש"ת באהבה וברצון ומטכסים יחדיו עצות וטכסיסי מלחמה לעלות במעלות הצדיקים והחסידים, או אז יתקרבו אחד אל אחד והיו לאחדים, כענין שאמרו חז"ל (ב"ב ט:): פרוטה לפרוטה מצטרפת לחשבון גדול, ולעניינינו יאמר כי נקודה ועוד נקודה מצטרפים לעם סגולה, וכל מה

המשך בעמ' ד <<<

זוער עם פארשטייט די כוונה, דעם איז עס א מתנה

והנה כי כן כאשר ראינו גודל הזכות שיש לחוסיים בצל הצדיק ביום השבת קודש, אם כן ודאי בעת הזאת שכ"ק רבינו שליט"א הביע רצונו הטהור לנסוע יחד עם בני החבורות לשבת התאחדות והתעלות, והנותן מתנה בעין יפה הוא נותן (ב"ב ג.), וגם אנו המקבלים נצא קצת משגרת הזמן שכידוע כשנוסעים למקום אחר ולא נמצאים במקום הקבוע של כל שבת, יש יותר התקרבות ופתיחת הלבבות, א"כ ודאי בשבת כזו תהיה השלהבת עולה מאליה ונזכה לטעום מנועם צוף השבת ועבודת השי"ת ביתר שאת וביתר עוז.

דער וואס טוהט זיך יידיש פירן

אמנם פטור בלא כלום אי אפשר, והגם שהצדיק משפיע לכל הבאים בצלו הרגשת וקדושת שבת קודש במידה גדושה ומשולחן גבוה קא זכי להם שלא כפי הכנתם, מכל מקום אין אנחנו רשאים ליפטר מן ההכנה לגמרי, ושומא עלינו לעשות הכנה בטרם הנסיעה להיות על יום השבת קודש בצילא דמהימנותא, כי על ידי ההכנה נזכה בעז"ה להיות כלי מוכן לקבל שפע דביקות בהשי"ת ונפש חפצה לעשות רצונו, וכדי שלא יהיה כבחינה שאמר הרה"ק מרוזין זיע"א הנוסע לצדיק לשבת אחת וחוזר מיד - אתי אוירא דהאי גיסא ואוירא דהאי גיסא ומבטל ליה.

והרה"ק מראפשיץ זיע"א היה אומר שחסיד צריך להיות אצל רבו במשך שלוש שבתות, דבשבת ראשונה איז ער נאך אינדערהיים, ובשבת שלישית איז ער שוין אינדערהיים, ורק בשבת אמצעית הוא שקוע ראשו ורובו בעבודת הקודש, ולכן צריך להתחבר ולחיות את אורת הקדושה של השבת הבעל"ט, כבר קודם השבת, כדי דבשבת עצמה נהיה כבר בבחינה של השבת האמצעית ונחיה את התעוררות והתרוממות שתהיה לנו בשבתא דריגאל הבעל"ט.

כיוצא בדבר כתב רביה"ק זיע"א בספה"ק חכמת אליעזר (בראשית עמוד יב'), וז"ל, דכדי לקבל ולהשיג השפעת הצדיק יש לעשות מקודם הכנה הראויה כדי שיצמיח בנפשו פרי, וכן איתא בספה"ק על הפסוק יערוף כמטר לקחי דמשה רבינו ע"ה ביקש יערוף כמטר לקחי, שכמו המטר היורד על הארץ יודעים ומבינים בני האדם שצריך לעמול ולחרוש ולזרוע כדי שיהיה תועלת בו ויצמיח פרי, כן גם בהשפעת הצדיק ביקש משה שהמקבל, דהיינו ישראל יעשו ההכנה הראויה טרם יבאו לשמוע ממנו דברי אלוקים חיים, עכ"ה"ק.

ומעיקרי ההכנה הם שני ענינים. האחד, להתפלל אל השי"ת שניהיה כלי מוכן לקבל הארת השבת, ושתייה לנו פתיחת הלב ורצון' אמות להתעלות בשבת זו, שכידוע הכל תלוי ברצון', וכמו שפירשו מה שאומרים בזמר קה אכסוף, "שבת קודש נפשי חולת אהבתך" שהנפש משתוקקת ומתפללת שיהיה לה אהבה ורצון' לשבת, וצדיקים פירשו

לו שם מאוד אך השבתות שהיו לו אצל רבו בעולם הזה חסרים לו שם, והשיבו רבי פנחס, מה התימה הרי כשהיית אצלי בשבת ושבת היא מעין עולם הבא היה לך מעין עולם הבא שלי ועכשיו יש לך את העולם הבא שלך והמעין עולם הבא שלי גבוה יותר מעולם הבא שלך, אלו דברי קדשו הנפלאים למתבונן בהם.

ומעתה מובן, כי השגת הצדיקים בשב"ק גדולה הרבה משלנו, ומעין עוה"ב שלנו הוא כאין לעומת מעין עולם הבא שלהם, ועל ידי הסתופפות בצילם זוכים גם אנחנו להתעלות והתרוממות בשב"ק כמו הצדיקים, כי הצדיקים משפיעים בכוח קדושתם לרומם גם את השגתנו, וכדאיתא בנועם מגדים (קורח), דבשבת יש לצדיק עליה גדולה ונשמה יתירה גבוה מעל גבוה, ואז על ידי רוב קדושתו יכול להרים את כל עם בני ישראל, וכן כתב הבני יששכר (בהקדמה) כי הקדושה העליונה הנשפעת מן הקודש על הצדיק, אינה דומה כלל להשפעת הקדושה שנשפעת לתלמיד, ועל ידי הקבלת פני רבו זוכה התלמיד והיו לאחדים הוא ורבו, ופניהם איש אל אחיו משפיע ומקבל והיו לבשר אחד כמדליק נר מנר וגם התלמיד זוכה לקדושה עליונה כמו הצדיק. ובעבור זה טרח החסיד הנ"ל ועשה את דרכו הארוכה עד לעולם הזה בכדי להסתופף בצל רבו הקדוש ה'צמח', כדי להשיג מעין עולם הבא בדרגת רבו הק' שהיא יותר ממדידת עוה"ב שלו, ובזה נבין גם כן כוונת הרה"ק מקוריץ זיע"א שאמר לתלמידו להשאר אצלו בשבת, כי בהיותו ביום השבת קודש בצל רבו יכול לבוא למדידת האמונה ודביקות בה' כמו רבו.

נאר ווער קען דאס שפירן

וכשנתבונן בדבר הרי התמיהה הגדולה היא כעולה מאליה, שהרי החסידים לא הכינו את עצמם לשבת קודש כמו הצדיק, ובאמת אינם ראויים לקבל השפעות הקדושה והארת השבת כמו שהצדיק מקבל מצד מעשיו הטובים, ומאיזו סיבה יזכו החסידים על ידי קבלת פני רבם להארת והרגשת קדושת שבת כמו רבם.

ובעבודת ישראל (משפטים), מבאר בזה ביאור נפלא, דכמו שאנו רואים שגביר שיש לו שפע גדול וכל מיני דמיטב ומכין לשבת כל מיני מעדנים ומטעמים בהרחבה גדולה, רוצה שגם אחרים יתנו עמו ומזמין אורחים שישערו עמו ויש לו הנאה גדולה מזה שכולם נהנים עמו ביחד, כיוצא בזה הצדיק הגדול המכין את עצמו בקדושתו כל ימות השבוע על כבוד שבת קודש, מזמין עמו הנלוים אליו והפחותים ממנו אשר אינם זוכים להכין עצמם כראוי לשב"ק, שגם הם יזכו להתפלל עמו לכבוד שבת ולשמוח ולהתענג בתענוג חי עולמים, ונותן להם לטעום מאותם מעדנים ומטעמים רוחניים שמשגיג לעצמו כדי שגם החסידים ירגישו מנועם צוף השבת והרגשת הקדושה שהוא מרגיש עתתה"ק.

עובדא הוה אצל רביה"ק ה'צמח צדיק' זיע"א, בשבת קודש שאחר פטירת החסיד ר' שמואל אליעזר פעלדמאן ע"ה מווישווא, דבר שלא סיפרוהו כלל ל'צמח' בכדי שלא לצער, והנה בעת השוה"ט כשזימר הניגון 'כל מקדש' הביט ה'צמח' כמה פעמים על מקום מסויים - אותו המקום שבו היה הנפטר הנ"ל עומד בחייו אצל שולחנו של ה'צמח', וכאשר סיים לזמר כל מקדש פנה אל הגבאי ואמר, למה לא הגדת לי שר' שמואל אליעזר כבר אינו בהאי עלמא, וכי תימה מנין אני יודע, הנך מבין, שכאשר האדם מבקש בעולם הבא שיתנו לו רשות לילך למקום שהיו לו הרהורי תשובה בחייו, מוכרחים לתת לו מבוקשו, וסיים ה'צמח צדיק', שמואל אליעזר היה לו כמה פעמים הרהורי תשובה כאן, וראיתי עתה עומד אצל השולחן במקום שבו היה עומד בחיים חיותו. ועלינו להבין מה היה חסר לו לאותו חסיד בעולם העליון עד שהוצרך לירד לעולם הזה לחסות בצל רבו ביום השבת קודש.

עוד מסופר (מקור ברין שיחות ליל שישי) על הרה"ק ר' רפאל מברשיד זיע"א, שראה יהודי שצרות רבות תכפוהו ר"ל, וטרדוהו מחשבותיו מדוע עשה ה' כך ליהודי הזה, ונסע ר' רפאל להרה"ק ר' פנחס מקוריץ זיע"א והכיר מיד בפניו את מחשבותיו, ואמר לו שישאר אצלו לשב"ק ובזה יסורו ממנו הקושיות על דרכי השי"ת. וגם בזה צריך להבין מה היתה המעלה שישאר דווקא על שב"ק אצל רבו.

מלבד זאת ידוע אשר מאז ומקדם נהגו תלמידי חכמים יראי השם, חסידים ואנשי מעשה, לכתת רגליהם אל רבותיהם ואל מנהיגיהם, בבוא עת שבת למועד לדלות בתורתם ולשאוּב שם אורות קדושות ומלא חפנים תורה וחסידות, ולהינות מאורם ומהשפעת הקודש, שהם מריקים על כל הנלוים עליהם. וכבר מצינו בקדמונים שהיו מקבלים פני רבם בשבת, כדכתב הרמב"ן (פרשת יתרו פרק כ'), זכור את יום השבת לקדשו, וטעם "לקדשו" - שיהא זכרונו בו להיות קדוש בעינינו, ולתת בו עונג לנפשינו בדרכי ה', וללכת אל החכמים ואל הנביאים לשמוע דברי ה' כמו שנאמר (מלכים ב' ד, כג) מדוע את הולכת אליו היום לא חדש ולא שבת, שהיה דרכם כן, וכך אמרו רז"ל (ר"ה טו.) מכלל דבחדש ושבת בעי למיזל, עכ"ל. ויש להתבונן הלא טוב לבוא לצדיק בכל עת וזמן, דקבלת פני רבו קבלת פני השכינה (ש"ת שבות יעקב ח"ג סי' לא), ומה הענין לעלות וליראות את פני הצדיקים דווקא בשבת קודש, ובמה גדלה מעלת דבר זה עד אשר כתב עליו רבינו הק' האהבת שלום' (שופטים) וז"ל: כשתרצה לקרב עצמך אל הצדיק אזי תבוא אצלו על שבת דייקא, ואזי יכולה להיות התקרבות גדולה עכ"ל.

ממש מעין עולם הבא

להבנת הענין נקדים מעשה שסיפר הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זיע"א, שראה אחד מאנשי שכבר נלב"ע ושאלוהו על מעשהו בעולם העליון ויען שטוב

קביעת כן תהוון בהני חבורתא

פנים חדשות

מהנעשה והנשמע בחבורתא קדישתא

לקראת שבת התוועדות 'בצילו חמדת' לאברכים בני החבורות, יצרנו קשר עם אחד מחשובי אנ"ש, ותיק וחסיד, **הרה"ח ר' יחזקאל וייס הי"ו**, מלמד תשב"ר רבות בשנים בתלמוד תורה בקריית מלך רב, אשר ניאות להקדיש לנו שעה של קורת רוח מזמנו, לכבוד אברכי וועד החבורות 'צוותא', לספר לנו על חבורה ותיקה ומיוחדת, העומדת איתנה משך זמן ארוך של עשרות שנים, להחכימו מתולדות החבורה והקורות אותה מהימים הראשונים ועד היום, עם תועלת מרובה ומוסר השכל לכולנו.

ש. ר' יחזקאל, החבורה שלכם ממש "עתיקה" אם אפשר לקרוא לה כך, אתם אולי אפילו החבורה הראשונה שהוקמה בשיכון?

ר' יחזקאל: אכן, חבורתנו הינה אכן מהותיות שבת' חבורה, אולם החבורה הראשונה שהוקמה בשיכון הייתה של מו"ק דקהילתנו הק' הגאון רבי דוד שלמה זולדן שליט"א, הגה"ח ר' יהודה מליק שליט"א, הרה"ג ר' מנחם אריה באהם שליט"א ולהבחל"ח הרה"ג ר' יהושע קליין ז"ל, הם היו הראשונים לייסדה חבורה בשיכון ואילו אנו היינו החבורה השנייה שהייתה בשיכון.

ש. מתי נתייסדה החבורה, כלומר כמה שנים אתם כבר יושבים יחדיו?

ר' יחזקאל: כבר משנות הבחרות ישבנו יחדיו וברוך ה' עד היום אנו זוכים עדיין לשבת יחדיו, החבורה כבר קיימת כ-45 שנה!

ש. מי הם בני החבורה המיוחדת הזאת?

ר' יחזקאל: במשך השנים השתנה הדבר כמה פעמים, אברכים יצאו ונספו לחבורה, למעשה כיום נשארו בחבורה כשמונה אברכים, ה"ה הגה"ח ר' יהודה מליק שליט"א, הרה"ח ר' ישראל בן ציון גנזלר הי"ו מבית שמש, הרה"ח ר' יצחק אברהם רוטנר הי"ו מירושלים, הרה"ח ר' מעכל הערש בראך הי"ו מב"ב, הרה"ח ר' אליעזר קפל הי"ו, הרה"ח ר' חיים שלמה הורוביץ הי"ו מירושלים, הרה"ח ר' יוסף מאיר שורץ הי"ו מב"ב, ואף אני זכיתי לימנות עמהם בחבורה זו.

ש. איך זה התחיל, האם היה מישהו שדאג לארגן את החבורות או שהתארגנתם לבד?

ר' יחזקאל: לא היה מישהו שדאג באופן מסויים להקים את החבורה אלא אנחנו התארגנו והחלטנו יחדיו להתאגד בחבורה, והרה"ח ר' אברהם רוטנר היה מארגן את החבורה בכל פעם.

ש. מי היה הראש חבורה?

ר' יחזקאל, שומע את השאלה ועונה בפשיטות: כ"ק רבינו ז"ע! ותיכף מבאר את דבריו, "היות שלא היה לנו ראש חבורה כמו שנהוג היום, הסכמנו בינינו שרבינו ז"ע יישמש לנו כעין ראש חבורה, נכנסו אל רבינו ז"ע שהביע קורת רוח מרובה מהחבורה שלנו, ומידי כמה שבועות היינו נכנסים בקודש פנימה אל רבינו ז"ע, ורבינו היה מתעניין מהנעשה והנשמע בחבורה".

באחת הפעמים הראשונות שאל אותנו רבינו ז"ע: נו, מה עושים בחבורה, על איזה נושאים מדברים? ומשלא ענינו, אמר רבינו בעצמו שקודם צריך לדבר על ענין התפילה, כגון ללמוד 'פירוש המילות' בתפילה. ואכן תקופה ארוכה זה היה הנושא המדובר בחבורה.

באחד הפעמים שאל אותנו הרבי: מה פירוש המילים שאומרים בתפילת שחרית של שבת' לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך ויגרשהו וילך', האם מישהו יודע להסביר את פירוש המילות, וענה אחד מבני החבורה

שהפירוש הוא שדוד המלך עשה עצמו כמשוגע וכך גירשו אותו וניצל. אמר רבינו ז"ע: "נכון מאוד. אני רואה אברכים שכשאומרים לדוד בשנותו את טעמו הם מוחים כפיים ומתלהבים...", "מה יש להתלהב כשאומרים שדוד המלך עשה עצמו כמשוגע...". - תמה רבינו, בשלמא בפסוק "אברכה את ה' בכל עת תמיד תהילתו בפי" ראו ונכון להתלהב, אבל לא ב"שנותו את טעמו"... כנראה שהם לא יודעים את 'פירוש המילות'. לכן צריך ללמוד 'פירוש המילות', סיכם רבינו.

ר' יחזקאל מסיים: כיום משמש כראש החבורה הגה"ח ר' יקותיאל יהודה מליק שליט"א.

ש. על אלו עוד עניינים דברתם בחבורה?

ר' יחזקאל: לאחר תקופה שעסקנו בעניין התפילה עברנו לעסוק בעניין האכילה, והתחזקנו בעניין על ידי תקנות וקבלות שעשינו לעצמנו בחבורה, כגון לאכול בכובע ובמלבוש עליון, וכן לאכול רק עם יד אחת וכדו'. זכורני שכשעסקנו בעניין האכילה פירש אחד מבני החבורה בדרך דרוש את המזמור הנ"ל 'לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך' - ד'טעמו' רומז על עניין האכילה, לומר שאם יגשים לעניין האכילה כדבעי, על ידי שמשנים את אופן האכילה באופן שמרגיש שהוא עומד לפני המלך, אז - ויגרשהו וילך - בזה הוא מגרש את היצר הרע ואת כל התאוות, ואז כבר אפשר לומר - אברכה את ה' בכל עת וכו'.

נושא נוסף שעסקנו בו באחת התקופות היה ההתחזקות בענייני שמירת הלשון, ובמסגרתה קיבלנו על עצמנו תקנה ללמוד כל יום הלכות לשון הרע ורכילות בספר חפץ חיים.

ש. עד מתי נמשך הדבר כך, הרי היום כנראה אתם לא מתקבצים מכל קצוות הארץ...?

ר' יחזקאל: היינו מתאספים מספר פעמים בשנה, פעם נסענו לבית שמש, ופעם לירושלים, פעם לבני ברק, ופעם התאספנו ברמת ויז'ניץ, וכל פעם אצל מישהו אחר, ומשהתגברו בני החבורה וברו לא קל לנסוע כל פעם מחוץ לעיר, הוחלט שבני החבורה שבלע עיר יישבו בפני עצמם, וכשמגיעים כולם ליר"ט לרמת ויז'ניץ נתאסף כולם יחדיו, ולמעשה כהיום אנו מתאספים כולם יחדיו פעמים מועטות בשנה.

ש. מה הסוד של החבורה שלכם? איך היא מחזיקה מעמד כל כך הרבה שנים?

ר' יחזקאל: רק על ידי עקביות! להתעקש ולשבת שוב ושוב, לא להתייאש! עקביות, עקביות, ועוד פעם עקביות! [א.ה. כן הם דברי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בענין זה, כפי שנאמר בכנס 'צוותא' לבני החבורות בשנה זו: "את הענין של החבורות בכלל צריך לקחת במלוא הרצינות, צריך להשתדל לבוא ולהשתתף בכל פעם שמתאספים, וצריך לזה עקשנות, כמו בכל דבר שבקדושה שצריך עקשנות לקיימו כראוי".]

ש. איזו נקודה מעניינת תוכלו לספר על האחדות השוררת בין בני החבורה?

ר' יחזקאל: זכורני שבאחת הפעמים בהן ישבנו בחבורה, החלטנו שכל אחד יזכור ויתפלל על חבריו בני החבורה בכל העניינים, אפילו בטבילה במקוה! ועד היום אני עדיין זוכר מהם, עשינו בינינו קשר של קיימא וכך מחזיקים יחדיו באחדות.

ש. האם זכור לך איזה מקרה מסויים בו בא לידי ביטוי מיוחד הקשר בין בני החבורה, כגון בעת שאחד עשה שמחה וכולם השתתפו באופן מיוחד, או חלילה

בעת צרה שהיה לאחד מבני החבורה ל"ע?
ר' יחזקאל: לא זכור לי מקרה מסויים, אבל תמיד בכל השמחות שעשו בני החבורה, כולם היו טורחים ומגיעים מרחוק ומקורב להשתתף בשמחה, נוטלים חלק בשמחתו ושמחים בשמחתו, גם אם היה זה מחוץ לעיר, ואם אירע שאחד לא יכל להשתתף בשמחה, היה מתקשר אח"כ לדרך מעומק הלב וכ"כ מתנצל על שלא יכל להשתתף מקרוב, וב"ה אנו תמיד מאד בקשר.

ש. תוכל לתנו דוגמא המראה את כוחה של חבורה להשפיע לשנים רבות?

ר' יחזקאל: באחת מהחבורות שהיו אז לפני שנים רבות העלו רעיון של קבלה ללמוד בכל יום שתי משניות, זה דבר חשוב מאוד - כך אמרו בחבורה, האברכים כמובן קיימו את התקנה ברצינות ובעקביות, במשך הזמן זה ירד למשנה אחת ולאחר תקופה ארוכה סיפר לי אחד מבני החבורה שהוא עדיין מחזיק תקנה זו וכבר סיים בזכותה ארבעה פעמים ששה סדרי משנה! רואים אנו כמה חזקה כוחה של חבורה, עד כמה יש לזה השפעה! תקנה אחת קטנה, העומדת שנים רבות ותועלתה גדולה!

ש. תוכל רבינו ז"ע הביע פעם את דעתו קדשו בענין החבורות?

ר' יחזקאל: עניין זה היה חשוב מאד בעיני רבינו ז"ע, והיה ממש בנפשו, עד כדי כך שבאחת השנים, כמדומני בחורף שנת תשמ"ב, כינס רבינו ז"ע את כל אברכי השיכון - רבינו היה אז נסער מאוד - ואמר בפנינו שיחה מאוד חריפה בעניין החבורות, באומרו שאם לא היו חבורות של עבודת ה', הוא לא יאפשר להם לבוא אליו ליר"ט פסח ולליל הסדר! ואז הוקמו ברמת ויז'ניץ עוד שלוש חבורות, כל האברכים בשיכון מנו אז בסך הכל כארבעים אברכים, והחבורות היו מכל הגילאים, ישבו אברכים בני עשרים יחד עם בני ארבעים, כולם ישבו יחדיו.

ש. מהי לדעתך התועלת שיש לחבורה, עד כמה חשוב עניין החבורות?

ר' יחזקאל: החבורה מחזיקה את האברך שיישאר עובד ה' שמוור בכל העניינים, ושיתעלה במעלות התורה והיראה והחסידות עוד ועוד. וההסבר לכך פשוט מאד: אינו דומה מי שהולך בדרך לבדו, למי שהולך יחד עם קבוצה שלימה, זה שני עולמות שונים בתכלית. כשאחד מקבל ע"ע קבלת ותקנות, אין לו עם מי להתחזק, אף אחד לא עוקב אחריו אם קיים התקנה או לא, אבל כשיש חבורה וכולם משתפים אחד את השני ומחזקים אחד את השני, יש לזה קיום לאורך ימים ושנים.

ש. מה אפשר לומר לאברכים הצעירים שזה עתה נכנסים בשערי החבורות?

ר' יחזקאל: מאוד חשוב לדבר על כל עניין ועניין ולהתחזק בו כפי הצורך, ואפילו למשל על עניין הטכנולוגיה, ולא יאמר האברך לעצמו "הרי אני אברך כולל, איני עוסק למחייתי במקום שיש גישה למחשב, ומה זה נוגע אלי", אלא צריך לדעת שיכול להיות שזה יהיה נוגע בהמשך, ואולי אפילו זה יהיה נוגע אצל הילדים, לכן חייבים לדבר על זה, כי מה שמדברים ממנו בחבורה - נשאר לכל החיים! ובחבורה יש כח לקבל קבלות ותקנות ולקיים אותם ע"י המעקב של כולם יחדיו, והחזיק שמחזקים אחד את השני, זה יכול להחזיק מעמד עשרות שנים רבות, ולכן זה מאוד חשוב. וגם צריך עקביות להתעקש ולהתאסף שוב ושוב, ולא לדבר רק דברי תורה על הפרשה אלא גם לדבר על עניינים הצריכים חיזוק בעבודת ה', כי גדול כוחה של חבורה וצריך לדעת לנצל את זה!

הקבלת פני השכינה

חסידי קמאי מקבילים פני רבותינו הק'

הר"ד יוסף מאיר האס הי"ו

מיר פארן צום רבי'ן

חיים מאביו החסיד המופלג ר' יהושע וואלף האס ז"ל, שהשריש בתוככי נימי לבו ונפשו את הקשר האמיץ אל מרן ה'צמח צדיק' זי"ע, כפי שהייתה נודעת אותה חבורת חסידים עילאית שרבים מגדולי וצדיקי הדור התקנאו בה, עד שהיה רביה"ק המקור ברוך זי"ע, מתרפק בערגה על הזכרונות והתיאורים של אותה חבורת קדישתא שגדל עליהם כל הימים, ומרבה לספר עליהם בכל עת מצוא.

שנה אחת, עם פרוש ימי הרחמים והסליחות, היה סגר סביב העיר ויז'ניצא בעקבות מגיפה שפרצה באזור, והשלטונות הוציאו פקודה חד משמעית בכל התוקף, שבמעבר הגבולות מסביב לויז'ניצא אין יוצא ואין בא בשום פנים ואופן. אך לא חסידים מובהקים כמו האחים ר' מנשה ור' מרדכי (מוט'ה) האס ז"ל שיוותרו על נסיעה אל הקודש מחמת הגזירה הזאת. טיכסו ר' מנשה ור' מוט'ה עצה בנפשם כיצד יגיעו לראש השנה לויז'ניצא, עד שהשי"ת שלח להם עזרו מקודש לסייעם בכל הנצרך.

באישון לילה נכנסו שניהם לתוך עגלה מלאה שחת ותבואה, התחבאו בתוך מעבה התבואה בלאט ובחשאי, וכך הגיעו לויז'ניצא במסירות נפש עילאית וזכו לשהות במחיצת קדשו של מרן ה'צמח צדיק' בראש השנה. כשנכנסו לקודש פנימה בערב ראש השנה ורצו לספר לפני הרבי מה עבר עליהם ואיך הצליחו להגיע למרות הסגר המוטל סביבות העיר ויז'ניצא, פנה מרן ה'צמח צדיק' אל משמשו בקודש ואמר לו: "חסר להם בבקשה מה אמרת לך מקודם". פתח הגבאי ושח להם, שבדיוק היום בבוקר - ערב ראש השנה - שוחח עם הרבי על כך שמן הסתם בעקבות העוצר שטעם השלטונות, לא יבואו חסידים רבים לויז'ניצא, אך הרבי אמר לו: "ווער ס'וועט וועלן, וועט קומען..." (מי שירצה, יבוא...). ויהי לפלא.

הארוכה לויז'ניצא, לשבות במחיצתו הטהורה של רבם הנערץ ולהיות נהנים מזיו השכינה, כמסופר אודות החסיד המופלג ר' יוסף וייס ז"ל מנערסניצע, כי פעם אירע בחודש תמוז שאחד מילדיו התנהג שלא כשורה, גער בו באומר: "באלו פנים תיסע אל הרבי לויז'ניצא בעורך מתנהג ככה?! הרי כדי לנסוע אל הרבי צריכים להתכונן כראוי כבר כמה חודשים קודם!"

חסידים מופלגים שהתגוררו בריחוק מקום מפלטין של מלך, היו יוצאים מביתם בתחילת חודש אלול ולעתים כבר בשלהי חודש אב, עם ילקוטים מיוחדים ששאו על גבם ונקראו באותם ימים 'סאקוועס', וקיימו בעצמם מה שאמרו "חייב אדם להקביל פני רבו ברגל" פשוטו כמשמעו, בהלכך רגלית על גבי ההרים והגבעות שמסביבות ויז'ניצא. שם, בהיותם עלי דרך, היו חוזרים קטעי נוסח מתפילות ימי הרחמים, זקני החסידים הפליגו בסיפורי מעשיות מרבותיהם הק', וצערי הצאן הטו אוזנם כאפרסכת להאזין לאותם סיפורי קודש שנשמעו מכלי ראשון.

"הנסיעה לויז'ניצא היתה חוויה שקשה לתארה במילים פשוטות", היו מנסים לשבר את האוזן, זקני החסידים שנותרו לפליטה אחרי המלחמה ועיניהם היו מתלחחות באופן ספונטאני בהיזכרם מאותם ימי הוד שהיו ואינם. נסיעה זו אכן היתה חוויה מעין עולם הבא, אלה ברכו ואלה בסוסים, כולם יחד באו ונקבצו בדרכים המביאות לויז'ניצא ולאחר מלחמת העולם הראשונה לגרוסוורדיין.

"ווער ס'וועט וועלן, וועט קומען"

החסיד המופלג והמרומם ר' מנשה האס ז"ל שגדל והתחנך בבית ויז'ניצא מובהק, למד וקיבל אורחות

ימיה של נסיעת החסידים אל רבם, כימיה של תנועת החסידות מיום הקמתה בידי אור שבעת הימים הבעש"ט הק' זי"ע, כאשר היו חסידים ואנשי מעשה מכתתים רגליהם מעיר לעיר ומכפר לכפר, על ההרים ועל הגבעות, במשעולים סלולים ובארץ לא זרועה, ימים ושבעות ארוכים, עד שנראו בתיה של העיירה הנכספת מבצבים מבין שרשרת ההרים, או-אז היתה מתפרצת מפייהם אנחת רווחה וליבם התמלא שמחה של מצוה, על שזכו להגשים את חלומם. עומדות היו רגליהם בשערי העיר בה שוכן חצרו של רבם הנערץ, שם יהוה בימים הנעלים והמרוממים, ממנו ישאבו חיות לכל ימות השנה.

החסידים היו מוסרים את נפשם לנסוע אל רבם בכל עת רצון ימי חג ומועד ושבתות מיוחדות כפי שנתאר בהמשך מאמרנו, אולם אחד הסמלים המובהקים של חסידי ויז'ניץ בדור הקודם שלפני המלחמה, היה הנסיעה לחצר הקודש לימי הרחמים והסליחות. כ"ק מרן רביה"ק ה'חכמת אליעזר' זי"ע היה מדייש תמיד כי בויז'ניץ היתה הנסיעה המרכזית לקראת ראש השנה, מה שלא היה בשאר המועדים והרגלים, כאשר עצם אזכור שמה של הנסיעה אל הרבי הקדוש, היה מעורר רתת וזיע בקרב חסידי קמאי, שהחלו להתכונן לקראתה ימים ארוכים לפני צאתם לדרך הארוכה, למען לא תהא ביאתם ביאה יריקנית.

עם ה'סאקוועס' על הנוב

כבר באמצע חודש תמוז, שכידוע רמז עליו מרן ה'אהבת ישראל' זי"ע, שהוא ראשי תיבות: ז'ריזים מ'קדימים ו'עושים תשובה, החלו החסידים המופלגים מבני היכלא קדישא שבמחוזות מרמורש ובוקובינה, להתכונן בהכנה דרבה לקראת הנסיעה

>>> המשך מעמ' א

שיעשו ויפעלו בני החבורה, בין כשהם יושבים כאחד בחבורתם, ואף כשילכו וישונו כל איש לביתו והם עדיין מאוגדים בלב אחד, אז ירבה ויגדל כוחם ומניינם עד מאד, וברבות הזמן כבר ישווה כוחם למאות ואלפים ורבות, כי כל אחד כולו מכולם וגם שורשם העליון מתאחד למעלה ומסייע אותם בעבודה.

עתה הבט וראה, כי אם כך הם פני הדברים כשאר מתחברים כמה מישראל בחבורה שמעלתם גדלה ומתרבה למאד, חיבה יתירה נודעת להם כאשר בהתחברותם הם מתקשרים בקשר חזק ואמיץ אל הצדיק אמת, כי הצדיק העובד את השי"ת בשלימות העבודה, הרי הוא נמנה כמספר גדול וחשוב, והוא כולל כל הנשמות כידוע מהספרים הק', וכבר אמרו חז"ל (תנחומא בשלה"י) שקול משה כנגד כל ישראל, כי ודאי עבודתו חשובה מאד בשמים וערכה רב ורם.

על כן אם כאשר יתחברו יחד כמה אישי ישראל שכל אחד לבדו הוא מספר נול ואפס, מכל מקום בהתחברותם הם נעשים למנין רב ונקראים עם סגולה, על אחת כמה וכמה כאשר יתאספו אצל הצדיק הדור ויתכללו ויתקשרו עמו בקשר של אמת, אז יצטרפו אל המספר הגדול והרם, ואז בן רגע יוכל ערך עבודתם בעשרת מונים, וישווה

>>> המשך מעמ' ב

"רצון יראיו יעשה", שמתפללים להשי"ת שיעשה 'רצון' טוב ליריאיו, ועל ידי שמתפללים על ענין זה בודאי ישמע הקב"ה תפילתנו,

והענין השני, הוא ההשתוקקות והציפיה לשבת גדולה זו, להיות שומר ומצפה מתי תגיע לידנו ונקיימנה כראוי, וגם לזה תועיל התפילה, כי על ידי שמתפללים על דבר מסוים, מתחברים אליו ומשתוקקים לזכות לזה, וכמו כן כשנתפלל שנוכה להיות כלי מוכן להתרומם ולהתעלות על ידי שבת זו אצל הצדיק, ודאי בזה יפתחו לבותינו ותתלהב נפשנו לקראת שבת זו.

ונסיים בדברי קודשו המלהיבים של השפתי צדיק (מגילת רות אות צד) וז"ל, הצדיקים משמיעין ומפרסמין הארת קדושת השבת עד שנשמע קול הקדושה בלב כל הנלמים אליהם ומתלהבים הלבבות בשלהבת הקדושה בחינת עולם הבא, ומה יקר חסדי השי"ת עלינו ששלח קדושי עליון בדורותינו להקהיל קהילות בשבת קודש, להאיר עיניהם בעבודת השי"ת ואותם הדביקים באמת להצדיקים ולשבת קודש דומה לי ברור שגם בעולם הבא יהיה להם שייכות עם הצדיקים, כדאיתא (עוקצין פ"ג מ"ב) עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק ש"י עולמות, מן הסתם להכניס כל הנלמים אליהם ומיישרים אורחותם על פי הדרך אשר יורו להם, עכ"ל, ויה"ד שנוכה להכין את נפשתינו כראוי, ולזכות לשפע רב וההארות שבת קודש בצילא דמהימנותא, לטוב לנו כל הימים עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו, אמן.

למאות אלפים ורבות עד אין שיעור. בזאת נשכיל להבין את אשר חזר ושנה רבינו הק' האהבת שלום זי"ע בספרו הקדוש שהתקשרות חברים ואחדותם צריך שיהיה עם התקשרות לצדיקים, כמו שכתב בפרשת כי תשא (ד"ה ויעמוד משה) וז"ל, מי לה' אלי (שמות לב, טו), פירוש, 'מי' הוא ר"ת מקוה ישראל, ורומז להתאחדות והתקשרות עם כללות ישראל הנחשב כטבילת מקוה, בחינת מקוה ישראל, ופירושו, שאמר משה 'מי' היינו בחינת מקוה ישראל, ולה' היינו התקשרות והתאחדות עם השי"ת, תלוי ב'אלי' היינו בהתקשרות אלי, למשה רבינו, עכ"ל לענייננו, וכזה מבואר בכמה מקומות בספרו הק'.

והדבר מבואר כמין חומר, כי אם התחברות בני ישראל איש לרעהו גורמת להיותם נחשבים כולם כאחד לסכום גבוה ורם עד אין שיעור, אזי מה מאד תכבד מעלתם כאשר יתחברו אל המספר הגדול - הוא הצדיק העובד את השי"ת באמת ובתמים, וימנו עצמם עם מניינו ומעלתו, אין מי שישווה אליהם ויערוך אליהם, ואז תהיה מעלתם כעם סגולה שלימה בתכלית, כי התחברו כל האפסים אל המאור הגדול המנין הסוכם את כולם, ותהיה עבודתם תמה וחשובה, ומקובלת לפני השי"ת כעולה וכקרוב.